

SLUTRAPPORT FRÅN VUXENPROJEKTET

År 1 – 3, 2006-2008

Arbetet med att öka inflytandet och delaktigheten för vuxna med NPF har varit en pionjärinsats. I projektet har många olika personer involverats och därmed varit med och utvecklat förbundet och dess omvärld. Som framgår av bifogad rapport blev en hel del gjort, men mycket återstår också. Attention kommer därför att söka olika vägar för att kunna fortsätta arbetet.*

* "NPF" som används ofta i texten betyder neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

5 maj 2009

RIKSFÖRBUNDET
Attention

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Projektets mål.....	3
Projektorganisation.....	3
Aktiviteter år 3 av projektet.....	4
Mål 1.....	4
Mål 2.....	5
Mål 3.....	6
Mål 4.....	7
Mål 5.....	8

Sammanfattning

En viktig uppgift för Attention är att sprida kunskap om våra funktionsnedsättningar och att vara ett forum där alla medlemmar kan mötas och samverka, dvs. såväl barn, ungdomar och vuxna, med egna diagnoser som anhöriga och yrkesverksamma. Bristen på kunskap om konsekvenserna av våra funktionshinder är skriande, hos snart sagt alla grupper och instanser i samhället. Värst utsatta är vuxna där många ända sedan barndomen upplevt att det saknas förståelse för deras behov.

Allt sedan starten av Attention har förbundet arbetat med att bygga upp verksamheten för olika medlemsgrupper. ”Vuxengrupper” för att mobilisera personer som kan utbyta erfarenheter och stödja varandra, är något vi vill fortsätta med. Sådana grupper är vanligare i andra delar av Europa och vi har blivit alltmer övertygande om att de behövs även här.

Resultatet av det arbete som utförts inom projektet har dokumenterats i följande ”paket”:

- Tillgänglighetsanpassning
- Projektplanering
- Att anordna läger
- Delaktighet

Informationen om tillgänglighetsanpassning av konferenser och möten för personer med NPF har samlats i en pärm med tillhörande CD med mallar. Titeln är ”Möten med människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar”. Pärmen är tänkt som en ”verktygslåda” med checklista för vad man bör tänka på när man planerar och genomför möten för att göra dem tillgängliga för personer med kognitiva svårigheter, som är mycket vanliga, inte bara bland personer med våra funktionshinder. Materialet kompletteras med information om hjälpmedel, tips inför möten och litteraturförslag. Det medföljer också en checklista i fickmodell. Målgrypperna är förbundets lokalföreningar samt instanser ute i samhället.

Projektplaneringsmaterialet innehåller en beskrivning av hur processen för att bygga ett projekt ser ut, hur man söker fondmedel och mallar för att kunna göra det själv. Detta material har av praktiska skäl tagits med i den pärm om tillgänglighetsanpassning som föreningarna får.

Materialet om hur man anordnar läger, med checklista och mallar, erbjuds de lokalföreningar som ska arrangera läger. Delaktighetsmaterialet kommer att inkluderas i förbundets ordinarie informationsutbud till föreningsstyrelserna; dvs. i föreningspärmen, på hemsidan osv.

Vuxenprojektet har haft stor betydelse för vuxna medlemmar med NPF inom förbundet. Många av dem som har deltagit i projektgrupperna och som funktionärer på projektets två läger, har fått en aktiv roll i förbundets arbete. En del har också tagit fram nya idéer för att fortsätta där Vuxenprojektet slutade.

Processen att involvera vuxna har varit avgörande för det positiva resultatet, även om det medfört att delar av projektet har dragit ut på tiden. När människor får vara delaktiga inom tydliga ramar och med tydlig struktur, så växer de som individer och tar egna initiativ. Självkänslan växer när man är behövd och efterfrågad. Ett stort mått av respekt för olikheterna hos de olika individerna, ork, svårigheter och styrkor, är också nödvändig. Det krävs att en tillit byggs upp i början av en process som denna så att deltagarna litar på projektledarna, på varandra och att var och en fullföljer sitt uppdrag och ansvar. När den tilliten finns så minskar konflikterna och olika åsikter kan flöda friare i grupperna.

Projektets mål

- Att utveckla en modell för hur vuxna med NPF ska få ökat inflytande och större delaktighet inom förbundet, både internt och externt och i samhället i övrigt
- Att utreda vilka förbättringar/anpassningar som behöver göras i samband med aktiviteter av olika slag, till exempel möten och konferenser
- Att utveckla forum – olika mötesplatser runt om i landet där vuxna med NPF ska få fler möjligheter att träffas och stödja/stärka varandra som individer och grupp
- Att utveckla och anpassa hemsida så att den blir mer användarvänlig för våra grupper.
- Att ta fram informationsmaterial för att öka förståelsen för våra gruppers behov samt bidra till en ökad tolerans i samhället gentemot Attention's grupper.

Projektorganisation

Projektledaren Anne Sjöberg har arbetat sedan starten 2006 men avslutade sin anställning i juli 2008, 6 månader före projekttiden slut, p.g.a. annat arbete på Handikappförbunden. Projektledare Peder Johansson har arbetat sedan januari 2007 t.o.m. oktober 2008. Under det sista halvåret av hans anställning var han sjukskriven. Projektledare Marie-Louise Armand arbetade 50 % från april 2008 t o m januari 2009, då projektet avslutades. Under hela perioden har förbundets ekonom och förbundssekreterare varit involverade i administration och planering av projektet. Konsulter har också anlåtats på timbasis för arbetsmodellarbetet, informationsinsatser och för att leda grupper.

Att arbeta tillsammans med personer med NPF blir både en praktisk erfarenhet och ett sätt att hitta metoder i arbetet som kan fungera för personer med denna funktionsnedsättning. I realiteten innebär det återkommande möten för att tydliggöra uppdraget, samtal om hur olika frågor ska hanteras, handledning, tydliga scheman över arbetsuppgifter som ska utföras samt vilka avgränsningar som ska göras. Detta tar naturligtvis tid från det som ska produceras i projektet och samtidigt skapar det möjligheter som inte skulle finnas om inte en av projektledarna har egen erfarenhet av NPF. Rätt förvaltning ger detta en stor källa till kunskap både i förbundet och i samhället.

Att arbeta i projekt är en spännande verksamhet med stor variation som ger möjligheter till experiment för att utveckla en verksamhet under begränsad tid. Det finns dock några risker med projektarbete och det är de anställda som inte har en annan fast anställning i botten under projekttiden, måste söka nytt arbete under slutfasen av projektet. Det får konsekvenser som energibortfall då mycket ska knytas ihop och levereras i form av produktion och slutsatser av

projektet. Det har i detta projekt inneburit att de två första projektledarna slutade i förtid och projektet därmed tappade fart. En annan risk är att det som ett projekt levererar inte tas tillvara i den ordinarie verksamheten då resurserna i form av personal som arbetar med detta försvinner. Den ordinarie personalstyrkan på kansliet är liten och har fullt upp med att hålla kärnverksamheten igång. Därmed blir implementeringen av projektets resultat inte fullständig.

Aktiviteter år 3 av projektet

Följande aktiviteter har genomförts och dokumenterats:

- En ”verktygslåda” i form av en pärm med checklistor för anpassning av möten
- En uppsättning ”verktyg” för vuxen- och självhjälpgrupper har tagits fram (metodbeskrivning, checklistor, värdegrunder, klargörande av roller, värdet av delaktighet och inflytande, konflikthanteringsmaterial, anpassningar av aktiviteter, tipslista över hjälpmedel)
- Mallar för projektplaner med processbeskrivning
- Föreläsningmaterial till stöd för vuxna med NPF
- Läger
- ”Paketering” av läger, dvs. manual för hur man anordnar läger
- Fotoutställning och enklare videofilm om läger
- Informationsbroschyr av, om och för vuxna med NPF
- En kortfilm med studiehandedning
- Workshops
- Spridningsseminarium

Meningen var även att projektet skulle ha tagit fram en modell för vuxengrupper med coaching samt gjort en behovsinventering inför socialt företagande. Detta hanns dock inte med.

Mål 1

Att utveckla en modell för hur vuxna med NPF ska få ökat inflytande och större delaktighet inom förbundet, både internt, externt och i samhället i övrigt.

Genomförda aktiviteter

Arbetsmodeller

Arbetsmodeller har testats i de projektgrupper där vuxna med NPF arbetar kring olika frågor. En dialogmetod har testats, Gruppexpo, i två olika sammanhang dels med en blandad grupp för att ta reda på hur deltagarna ser på NPF-coaching för personer med NPF, dels under en helg för sammanställning av behov av anpassningar vid konferenser. Denna metod har fungerat bra, men behöver anpassas något för att den ska vara helt optimal för personer med NPF.

Konsult Lena Rogeland anlitas för att arbeta med en involverande dialogmetod för att öka delaktighet och inflytande i lokalföreningar och förbundsstyrelsen. Två lokalföreningar (den äldsta och den yngsta), arbetsgruppen LOKET, förbundets arbetsgrupp för utveckling av lokalföreningar, Inflytandegruppen inom Vuxenprojektet samt förbundsstyrelsen har deltagit aktivt i detta arbete.

Arbetsgruppernas/projektgruppernas arbete

4 projektgrupper bildades med totalt 35 personer varav 2 personer utan diagnos under våren 2006. Gruppernas namn är: Information, Inflytande, Vuxengrupper och Evenemang. Deltagarna har kommit från i stort sett alla delar av Sverige, från Umeå i norr till Malmö i söder.

Ett uppstartsmöte för alla projektgrupper tillsammans anordnades den 11 december 2006 i Stockholm där handlingsplaner för varje grupp utarbetades för det fortsatta arbetet.

Grupperna har efter detta haft sina egna möten samt ett gemensamt möte den 8 maj 2008 i Stockholm. Mötena har vanligtvis varit förlagda till två halvdagar med gemensam middag på kvällen och övernattnig. Detta för att orken oftast inte räcker hela dagar.

Inflytandegruppen har haft totalt 7 möten under projekttiden samt fungerat som referensgrupp till arbetsmodellarbetet, Vuxengruppen har haft totalt 3 möten inklusive de två gemensamma möten som har varit för samtliga grupper, Informationsgruppen har haft 5 - 6 möten och Evenemangsgruppen har haft ett flertal möten inför läger sommaren 2007 och 2008. De har också fungerat som funktionärer på de två läger som har genomförts.

Arbetet i informationsgruppen har fortskridit med bra uppslutning och entusiasm. I Inflytandegruppen minskade deltagandet under försommaren och hösten 2008 men en kärna på tre personer har arbetat med delaktighet/inflytandefrågor och lämnat förslag till förbundets föreningspärm och för annan information som riktar sig till medlemmar. En viss nedtrappning kan ses som naturlig med tanke på byte av projektledare, sommarperioden och att aktiviteterna i grupperna skulle avslutas i oktober 2008 enligt plan. Under projektets slutkonferens den 22 oktober deltog ca 15 personer från projektgrupperna och agerade på mötet. Dessutom deltog ett antal personer som deltagit på projektets läger och andra vuxna med NPF från nätverket.

Deltagare ur samtliga grupper har deltagit i olika "referensgrupper" t ex för att diskutera upp-lägget av den kortfilm som har producerats. Bidrag i form av berättelser har lämnats till manusförfattaren.

Coachinggruppen har fortsatt och avslutat arbetet med definitionen av coaching för vuxna med NPF som antogs av förbundsstyrelsen under 2007 samt skrivit ett faktablad om NPF-coaching. Coachingtexten antogs av förbundsstyrelsen som förbundets syn på coaching och trycktes efter viss nedkortning i december 2008.

Måluppfyllelse:

Mer är så långt det kan göras uppfyllt av projektet. Om det i förlängningen kommer att öka delaktighet och inflytande i förbundet avgörs av hur materialet används i framtiden. Tiden för att testa den involverande dialogmetoden har varit något för kort och det finns en önskan om att få fortsätta detta arbete i fler lokalföreningar och förbundsstyrelsen för att det ska få genomslag. Detta arbete kan också komma hela handikapprörelsen till del då det i dagsläget pågår ett projekt för att utveckla metoder inom Handikappförbunden. Genom de paket som levereras i form av en verktygslåda kommer vi att ha en påverkan på samhället i övrigt.

Mål 2

Att utreda vilka förbättringar/tillgänglighetsanpassningar som behöver göras i samband med aktiviteter av olika slag, till exempel möten och konferenser.

Genomförda aktiviteter

Tillgänglighetsanpassning av konferenser och möten

Ett anpassningspaket för konferenser och större möten är färdigställt. Arbetet med anpassningarna är till stor del utförd av en tillfällig arbetsgrupp som var aktiva under 2006. Resultatet av observationer vid konferensen 2006 utformades till en detaljerad checklista som testades vid de konferenser som förbundet genomförde under 2007 och 2008. Anpassningspaketet har en del riktad till förbundets olika verksamheter som kansliet och läns- och lokalföreningar och en del till externa aktörer.

Bilaga: Anpassningspaketet *Möten med människor med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar* presenteras i en pärm med texter + cd-skiva. Finns i en externt och en intern version.

Övriga anpassningar

I samverkan med Utbildningsprojektet har en inventering av utbildningsbehov hos vuxna med NPF genomförts, se bilaga.

Projektledarna har deltagit i planeringen och genomförandet av NPF-forum under projektets tre år samt Ordförandekonferenserna. På NPF-forum har projektet samlat deltagare från projektgrupperna som har utfört olika arbetsuppgifter och varit stöd för andra personer med NPF under konferenserna. Fullt ut har inte de tekniska anpassningar, som en del behöver, anordnats p.g.a. ekonomin inte tillåtit det. Exempel på detta är telebildutrustning för att man ska kunna sitta i ett mindre rum för att lyssna på föreläsningar utan att störas av andra människor.

Försök har gjorts i form av anpassningar för anställda med NPF på kansliet, men det är inte helt enkelt. Kunskaper saknas både externt hos Arbetsförmedling och andra aktörer samt internt på kansliet. Noggrannare analyser och studier behöver göras för att nödvändiga anpassningar ska kunna gå snabbare.

Bilaga: Sammanfattning av svar i enkät om utbildningsbehov.

Externa kontakter

Projektledaren med NPF har varit aktiv i Hjälpmedelsgruppen som är en del av ett projekt som heter "KogniTek" där Attention medverkar. Vid ett tillfälle besöktes en student på Mälardalens högskola som har gjort en produkt för personer med kognitiva svårigheter inom Innovation och design.

Kontakter har tagits från olika personer som arbetar som coacher eller i coachingliknande verksamheter och utbyte har skett. Ett lunchmöte hölls med en representant från MISA Råd och Stöd AB som arbetar med coaching i deras verksamhet. De deltog senare på det dialogseminarium om NPF-coaching som projektet anordnade.

Projektledare har deltagit på Cogmeds presentation av RoboMemo i Stockholm (arbetsminnesträning), besökt GEWA i Sollentuna kring Handi 2 (handdator som hjälpmedel för personer med NPF) samt besökt Psykiatrimässan i Älvsjö.

Måluppfyllelse

Vad gäller arbetet med tillgänglighetsanpassning är måluppfyllelsen i det närmaste total då det idag finns material och kunskap som grundar sig på observationer från vuxna med egen erfarenhet av NPF. Processen har löpt genom hela projektiden och är noggrant dokumenterad. Målet är att förbundets aktiviteter i framtiden ska kunna genomsyras av tillgänglighet för samtliga medlemsgrupper, men detta är också en kostnadsfråga. Billigare anläggningar såsom folkhögskolor har i regel sämre standard och utrustning än moderna kursgårdar.

Mål 3

Att utveckla forum – olika mötesplatser runt om i landet – för erfarenhetsutbyte där vuxna med NPF får möjligheter att träffas och stödja/stärka varandra.

Genomförda aktiviteter

Besök hos lokal- och länsföreningar

Projektledarna har besökt cirka 12 lokalföreningar, vissa vid flera tillfällen, och varit med på förbundets Ordförandeseminarier där lokalföreningarnas styrelser deltar.

Externt

Danska ADHD-föreningens konferens den 7-8 september 2006 för att knyta kontakter och hämta erfarenheter från deras tidigare vuxenprojekt.

Projektledarna har deltagit på en presentation av studiecirkelmaterial "Din egen makt", ett studiematerial färdigställt av NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa) i, hos Schizofreniförbundet.

Projektstöd

Ett Projektpaket har utarbetats till stöd för lokalföreningar och medlemmar för att kunna utveckla idéer till projekt. Paketet har utformats efter de erfarenheter som projektet har fått genom nedanstående byggen av projekt där vuxna med NPF varit initiativtagare. Projektet har också diskuterat med flera aktiva om möjligheten att skapa nya projekt. Bland annat har en medlem i Umeå har fått stöd i att skriva en projektansökan om verksamhet med dans och Tai Chi/Qi Gong, Rörelseverkstan, särskilt för gruppen kvinnor med NPF. Två projektledare arbetar idag med projektet. Sedan våren 2009 stödjer Riksförbundet projektet och är projektägare.

Bilaga: Att bygga projekt eller utveckla en idé.

Kontakter med vuxna ute i landet

Projektledarna har haft dagliga kontakter med vuxna med NPF ute i landet; både medlemmar och andra personer som behöver råd och stöd i hur de ska bli utredda, var de kan få kontakt med andra i liknande situation, var de kan hämta kunskap om funktionsnedsättningarna och liknande frågor. Två olika personer med NPF har fått stöd i starten av föreningar.

Projektet har hela tiden använt personer med NPF i projektets nätverk, via grupperna eller andra enskilda kontakter, för att testa frågeställningar, korrekturläsa texter eller annat som har med anpassning för gruppen att göra. Inte minst har projektet kopplat ihop olika personer som vill ha kontakt med varandra; både anhöriga, personer med NPF och yrkesverksamma med NPF. Särskilt under lägren sommaren 2007 och 2008 knöts många kontakter.

Läger

Ett mindre helgläger anordnades i samband med sammanställningen av observationerna kring anpassningar vid konferenser sommaren 2006. Den anordnades i form av en kortkurs på folkhögskola. Två läger har genomförts under projektet; sommaren 2007 och 2008. Lägren har anordnats i samarbete med Grebbestads folkhögskola på västkusten. Valet av lägerplats har varit strategiskt då mycket verksamhet annars sker i Stockholmsområdet. Ett Lägerpaket har tillverkats där hela processen med att anordna lägret är beskriven i detalj.

Måluppfyllelse

Projektet har skapat möjligheter i olika former för personer med NPF att träffas för utbyte, kontaktskapande och stöd till varandra. Särskilt genom att de på olika sätt har deltagit aktivt i projektets arbete har självkänslan och vetskapen om att kunna utföra olika saker ökat inte minst på lägret. Projektet har varit öppet för olika idéer och gett stöd i byggen av verksamheter och projekt. Inte minst lägret har varit en viktig samlingspunkt för vuxna med NPF och många av dem har fortsatt kontakten med varandra efter lägret under resten av året. Under det senaste lägret formulerade deltagare en motion till årsmötet 2009 för att försöka garantera en fortsättning av lägerverksamhet efter projektets slut. Motionen har spridits till samtliga lokalföreningar och togs upp för beslut på förbundsstämman våren 2009.

43 personer deltog på 2007 års läger och 60 personer på 2008 års läger. Ca en tredjedel var samma personer 2008 som 2007. Det betyder att ca 63 olika personer har deltagit på lägren. Totalt i hela nätverket med projektgruppsdeltagarna har vi haft nära kontakt med över 100 personer under projektiden. Plus alla de som har ringt till oss och diskuterat, berättat eller önskat delta i verksamheten.

Mål 4

Att utveckla vår hemsida så att den blir användarvänlig för alla medlemsgrupper.

Genomförda aktiviteter

Hemsidan

Det som har skett kring hemsidans utveckling är dels det arbete som utfördes av en kognitionsvetare, Anna Hillertz, under hösten 2006 samt samarbete med förbundets webbmaster, Markus Blomkvist.

En plan för det fortsatta arbetet med hemsidan utformades av projektledarna tillsammans med webbmaster och fanns med i form av ett delprojekt till ansökan för År 2 av projektet. Denna del beviljades dock inte av Arvsfonden och det kan ta längre tid att nå dit man vill för att göra hemsidan tillgänglig för alla. Delprojektet handlade inte enbart om att anpassa hemsidan utan hade ett vidare syfte att involvera personer med NPF i arbetet med detta samt erbjuda dem att arbeta som utbildare och supportrar efter att hemsidans tillgänglighetsanpassning var slutförd. Förbundet har dock arbetat vidare för att på lång sikt uppnå samma sak.

Projektledare har även deltagit i ett samarbete med flera förbund inom handikapprörelsen med Stiftelsen Funka NU som utförare kring ett projekt för att skapa en modell för begriplig samhällsinformation utifrån användarens behov.

Måluppfyllelse

Här saknas en hel del för att målet ska anses vara uppfyllt. Förberedelser är gjorda, men projektet har inte kunnat arbeta med detta fullt ut då det har saknats medel. Att anpassa en hemsida och göra den tillgänglig för alla är en kostsam process och de pengarna har inte funnits inom förbundet. En trygg vetskap är dock att webbmaster idag arbetar 50 % som projektledare i ett nytt Ungdomsprojekt hos RF Attention och därmed får en ökad förståelse för de behov som de olika användargrupperna har.

Mål 5

Att ta fram informationsmaterial i syfte att öka ömsesidig förståelse mellan medlemsgrupper i förbundet och för att öka förståelsen för våra gruppers behov.

Genomförda aktiviteter

Informationsmaterial

Den folder med information om Vuxenprojektet som färdigställdes under 2006 har spritts i alla sammanhang där vi har befunnit oss.

Nyhetsbrev har producerats under slutet av 2007 och våren 2008. Ca 1 000 personer har prenumererat på detta genom anmälan på hemsidan. Tyvärr producerades endast 4 nyhetsbrev, p.g.a. tidsbrist och byte av projektledare.

En PowerPoint-presentation har utarbetats som vi har använt i olika sammanhang där projektledare och vuxna med NPF medverkat som föreläsare om förbundet och NPF.

En kortfilm med tillhörande målgruppsinriktade diskussionsfrågor har producerats. Kortfilmen är ett utbildningsmaterial i tre delar; filmen, diskussionsfrågor och en person med NPF som förklarar närmare vad diagnoserna innebär och hur det kan vara att leva med NPF.

Vuxna med NPF från projektets nätverk har varit delaktiga i innehållet i ett studiematerial för vuxna med NPF genom Utbildningsprojektet och ABF. Materialet finns idag att beställa via ABF; Kunskap gör skillnad – en studiebok för vuxna med ADHD, DAMP, Aspergers och Tourettes syndrom.

Artiklar i tidningar och tidskrifter

I flera nummer av tidningen Attention har vuxna med NPF deltagit med sina berättelser och bl. a. har lägret presenterats av deltagare som varit med genom en egen författad artikel. Ett nummer hade vuxna med NPF samt arbete och sysselsättning som tema som bekostades av projektet. De olika numren har spridits där projektet har medverkat eller deltagit.

En artikel producerades i tidningen Svensk Rehabilitering i ett temanummer om NPF under hösten 2006.

Faktablad

Ett faktablad om coaching har utarbetats av projektet.

En sammanställning av de stöd och åtgärder som Arbetsförmedlingen har, samt hur de kan användas, är klart och finns som en del i ett nationellt Vägledningsdokument om ADHD som riktar sig till professionen som läkaren Björn Kadesjö har producerat via Socialstyrelsen.

Resultatet av Informationsgruppens arbete är texter som på ett lättläst sätt tar upp viktiga frågor i vardagslivet. Deltagarna ville skapa igenkänning hos människor med egen funktionsnedsättning men också dela med sig av sina unika kunskaper till dem som i sin yrkesroll möter människor med NPF eller är anhöriga till personer med NPF. Alla i gruppen har bidragit till texterna. Ämnesområdena är hjälpmedel, miljöns betydelse vid funktionsnedsättning, praktiska tips för vardagslivet, relationer och familjeliv, upplevelser av medicinering, att samverka med boendestödjare och arbetslivet. Några deltagare har också skrivit ner egna livsberättelser som tar upp frågor som diagnos sent i livet och samsjuklighet. En broschyr med texterna har tryckts. I förordet skriver informationsgruppen: *”Vi ville inspirera och påverka. Vi ville göra våra röster hörda, dela med oss av våra egna unika kunskaper och framför allt visa andra NPF:are: Vi är inte ensamma och tillsammans kan vi finna kraft och styrka.”*

Bilaga: Till – Om – Av NPF:are

Medverkan vid föreläsningar

Projektet har medverkat vid ett 30-tal utbildningar och föreläsningar inom och utom förbundet. Förutom egna föreläsningar har vi hänvisat många vuxna med NPF till olika utbildningsföretag, seminarieanordnare, studenter eller media och på detta sätt spridit kunskapen om hur det är att leva med NPF. Detta har också skapat arbetstillfällen för dem som arbetar som föreläsare i egen regi.

Genom kontakten med konsulten Lena Rogeland (arbetsmodellarbetet) har kontakt knutits mellan det projekt hon leder i fem Stockholmskommuners socialtjänster, KNUT, och Attentions utbildningsbolag, NP-Kompetens. Det har lett till att förbundet fått uppdraget att utbilda socialsekreterare i NPF. Det skapar också möjligheter för vuxna med NPF att själva medverka i utbildningen inom de olika socialtjänsterna.

Samverkan med andra projekt

Projektet har haft många olika kontakter med andra projekt och verksamheter.

Måluppfyllelse

Projektet har som målet anger tagit fram och spridit kunskap om behov som vuxna med NPF kan ha i de olika sammanhang där man deltagit. Listan är lång över de olika sammanhang där projektet har varit med; antingen projektledare eller deltagare från de olika projektgrupperna. Om det material som är producerat kommer att öka ömsesidig förståelse mellan medlemsgrupper i förbundet och för våra gruppers behov ute i samhället återstår att se. En undersökning hos dem som tar del av paketen framöver skulle därför vara värdefull. Ett extra år för spridning skulle vara av stor nytta för att kunna se effekterna av det som projektet har producerat.

Att mäta ökad förståelse är svårt; man ser snarare effekterna av det i form av minskade konflikter mellan medlemmar och inom lokalföreningar, ökat medlemsantal, aktiviteter i lokal- eller länsföreningarna, andelen personer med NPF i de styrande organen och bättre bemötande av och stöd från myndighetspersoner ute i samhället t ex. En del av detta har vi redan sett, men förhoppningsvis kommer den process som projektet startat fortgå under lång tid.